

Landskapsdirektören**31.3.2014**

Landskapsstyrelsen 31.3.2014

§ 3 Aktuella frågor

1. Rambudgetmanglingens beslut och Egentliga Finland

Rambudgetmanglingens anpassningsåtgärder känns också i Egentliga Finland. Manglingens beslut i tillväxtdelen ingår i det anslag på totalt 10 milj. euro som ska anvisas Forststyrelsen för åren 2014-15. Detta hänvisas i betydande delar till Egentliga Finland. Den kommande nationalparken i Tykö och speciellt utvecklandet av ön Örö finns var för sig angivna i allokeringen av anslaget. Genom denna satsning får man ett nytt lyft såväl för att inrätta Tykö nationalpark som för att behärskat överta och utveckla ön Örö.

I rambudgetmanglingen avtalade man om nedskärningar i företagsstöden. I behandlingen har landskapets utvecklingsmedel räknats till samma anslag. Den nedåtgående utvecklingen de senaste åren för landskapets utvecklingspengar torde nå en nollpunkt i och med detta beslut i rambudgetmanglingen. Sett ur landskapets synvinkel är utvecklingsmedlen inte i något avseende ett företagsstöd, eftersom redan regionutvecklingslagen förbjuder att de används direkt för enskilda företag. Utvecklingspengarna är ett viktigt instrument för att genomföra landskapsprogrammet. Den finansiering ovan som hänför sig till inledningen av att använda ön Örö för turismen är nu möjlig, då ärendet bereddes som ett projekt med landskapets utvecklingspengar. Kan ett sådant verktyg dras in.

Man beslutade sänka den nationella motfinansieringen till EU:s strukturfonder med 50 milj. euro per år. Denna finansiering borde i praktiken ersättas med kommunala pengar, ifall man önskar bibehålla den planerade finansieringsnivån för programmen. Det verkar inte sannolikt på något sätt! Genom sänkningen av motfinansieringen förblir även motsvarande EU-finansiering borta från Finlands regioner. Den har en stor verkan bl.a. på områdets egen EU-finansiering och det Central Baltic-program som vi administrerar. I värsta fall minskar finansieringen betydligt.

I rambudgetmanglingen drog man dessutom upp riktlinjer för att staten inte längre deltar i finansieringen av projekt för att grunda läroanstalter och ej heller för nya vattentjänst- och miljötjänstprogram. Avsikten är att minska understöden för reparationsverksamhet och vården av byggnadsarvet med 15 milj. euro. Åtminstone är effekten på vattentjänstarbetena i proportion till statens satsning. För att minska fukt- och mögelproblemen inriktas dock för år 2015 en tilläggsfinansiering på totalt 0,7 milj. euro.

De beslutade riktlinjerna skärper ytterligare ekonomin för universiteten och yrkeshögskolorna, men lösningarna denna gång har inte drabbat högskolevärlden lika hårt som de tidigare fattade besluten. Visserligen är genomförandet av de tidigare nedskärningsbesluten alltså på hälft. Universitetens och yrkeshögskolornas indexförhöjning genomförs halverad. Staten höjer kapitaliseringen av universiteten 2014 och 2015, ifall universitetens frivilliga medelanskaffning är resultatbringande. I detta nu torde universiteten inte ha tillstånd av Polisförvaltningen för en frivillig medelinsamling. Processen med en lagändring för detta ändamål är dock inledd.

Regeringen beslutade göra en 100 milj.euros nivånedskärning i bastrafikledshållningen redan från början av nästa år. Reparationsskulden för vägar och järnvägar är i klassen mer än två miljarder. För dem som underhåller och begagnar trafiklederna innebär nedskärningen ännu mer smärtsamma tider. Anslagen räcker inte till underhållet och inga reparationsinvesteringar görs. Även vägtrafikanten blir lidande.

Under åren 2014-15 hänförs dock ett anslag på totalt 50 milj. euro i investeringar av engångsnatur för att förstärka den mest kritiska trafikinfrastrukturen med hänsyn till sysselsättningen och tillväxten. I detta måste väl ingå förbättrandet av stamväg 52 vid Salo, annars har vi blivit lurade. Situationen för Salo passar beklagligt nog väl in på motiveringarna för dessa investeringar.

I det utmanande läget för investeringarna i att upprätthålla trafiklederna är det livsviktigt för Egentliga Finland att

den tidigare beslutade fullmakten att använda 100 milj. euro för att förbättra riksväg åtta till fulla beloppet kan användas för att utveckla förbindelsen Åbo-Björneborg. Nivånedskärningarna får inte rubba detta anslag.

Inkommande torsdag torde man få det slutliga förslaget av regeringen till en rambudget, av vilken de avtalade besluten framgår mera i detalj. Det styr verksamheten med intressebevakningen för vårt landskap under de närmaste månaderna i anslutning till bl.a. beredningen av de kommande budgetarna och tilläggsbudgetarna.

2. Utkastet till en trafikstrategi för Egentliga Finland har färdigställt!

Under ledning av Egentliga Finlands förbund har det gjorts upp ett utvecklingsprogram för trafiksystemet på landskapsnivå, vilket beskriver de viktigaste utvecklingsbehoven och de prioriterade åtgärderna. De centrala aspekterna i Egentliga Finlands trafikstrategi är förutsättningarna för näringslivet och en hållbar regional utveckling, en hållbar rörlighet och samhällsstruktur samt skärgårdens och landsbygdens trafikförbindelser. Utarbetandet av en trafikstrategi för landskapet styrs av principerna för en ny trafikpolitik, vilka uppmanar till en stark koppling mellan trafiken och markanvändningen, beaktandet av trafikantaspekten samt ett effektivt utnyttjande av resurserna. Detta förutsätter prioriteringar och val med att betona målen, att bedöma utvecklingsbehoven samt med att välja åtgärder!

Trafikstrategin för Egentliga Finland har utarbetats i en gemensam process med trafiksystemplanen för Åboregionens strukturmodellområde. I landskapets trafikstrategi behandlas både landskapets interna förbindelser och landskapets externa förbindelser såväl till hemlandet som till utlandet, och i struktursystemplanen för Åbos strukturmodellområde behandlas skilt för sig ett trafiksystem för ett strukturmodellområde med 14 kommuner.

Arbetet på landskapets trafikstrategi inleddes i februari 2013 och det blev färdigt i augusti 2014. Planens mållår är 2035. Utkastet till Egentliga Finlands trafikstrategi går på remiss i april till kommunerna och intressentgrupperna.

3. Yrkesutbildningen står inför strukturlösningar - väggar och innehåll förnyas

Strukturerna knakar de närmaste åren inom yrkesutbildningen. Som en del av regeringens strukturpolitiska paket anpassas statsandelarna betydligt och basfinansieringen för yrkesskolorna övergår till staten från början av 2015. Arrangörsnätet och examenssystemet repareras, finansieringssystemet saneras och studiestigarna görs flexibla. Finansieringssystemet för yrkesutbildningen förnyas så att den nya lagstiftningen ska träda i kraft från början av nästa år. Vid reformen betonas resultatmässighet, effektivitet och kvalitet. I framtiden betalas till upprätthållarna för resultat, inte per capita på beräkningsdagen. Åtgärdsprogrammet för att strukturellt utveckla arrangörsnätet inleds för sin del i början av år 2014 och tillstånden för att ordna utbildning förnya från början av år 2017. Det nya systemet torde innebära omorganiseringar åtminstone för de små arrangörerna. Reformen av examenssystemet träder i kraft 1.8.2015. Tillgodoräkandet i yrkesexamina framskrider i samband med reformen av examenssystemet och finansieringssystemet.

4. Det frivilliga regionala samarbetet mellan utbildningsarrangörerna främjas - Verket är utvecklingsplanen för yrkesutbildning AMKESU

Utvecklingsplanen för utbildning och forskning KESU 2011 - 2016 drar upp riktlinjerna för den nationella utbildningspolitiken. Utbildningsstyrelsen har parallellt med riktlinjerna i KESU uppmanat alla arrangörer av yrkesutbildning till samarbete på regionnivå samt till samarbete med näringslivet och regionförvaltningen. Syftet med AMKESU är att **på frivillig basis** utöka ett planmässigt samarbete mellan arrangörerna, inbördes arbetsförmedling, sammanställning av regionala uppfattningar och att anpassa de lokala behoven starkare än i dag till målen på riksnivå samt att öka effektiviteten och verkan av yrkesutbildning. Även utbildningsarrangörerna i Egentliga Finland håller under våren 2014 på att utarbeta en plan av denna typ. Praxis varierar landskapsvis i fråga om AMKESU. I vissa landskap leder förbunden processen, medan de i andra är endast "inom hörhåll". En regionsammansamling om AMKESU och även annan yrkesutbildning i Egentliga Finland hålls i Åbo **19.4.2014**.

5. Det nya landsbygdspolitiska helhetsprogrammet av landsbygdspolitiska samarbetsgruppen godkänt

Samarbetsgruppen för landsbygdspolitiken (YTR) har 14.2.2014 godkänt det nya landsbygdspolitiska helhetsprogrammet för åren 2014-2020. Programmet är samtidigt YTR:s handlingsprogram och ett verktyg för den nationella omfattande landsbygdspolitiken. I det nya programmet framhålls partnerskap, beaktande av de lokala förhållandena samt deltagande. Målet är att utveckla landsbygden allt mera så att det baserar sig på kännedomen, kompetensen och aktiviteten hos de människor som verkar där. Då landsbygdspolitiken verkställs, är samarbetet mellan aktörerna inom politik, utveckling, forskning och myndigheter, företagare samt medborgarsamhället intensivare än förut.

Helhetsprogrammet har fem teman: delaktighet och närdemokrati, boende och service, infrastruktur och markanvändning, näringar och kompetens samt ekosystemtjänster. Spetsåtgärderna är att befästa närdemokratin, ordna servicen, att se till vägnätets skick, att bygga telekommunikationsförbindelser, att främja landsbygdsbyggandet, offentliga upphandlingar som stöder den regionala ekonomin, att förstärka entreprenörskap, tillgången på kunnig arbetskraft och en decentraliserad energiproduktion.

YTR:s tidigare 10 temagrupper har lagts ner och i stället för dem genomförs programmet **som ett samarbete mellan nätverk**, som är allt mer omfattande och flexibla.

Ur Egentliga Finlands förbunds synvinkel sett är YTR:s landsbygdspolitiska helhetsprogram ypperligt i linje med vår egen **landskapsstrategi** som baserar sig på *partnerskap*. Det landsbygdspolitiska programmets teman, mål och åtgärder utgör de centrala delarna även i vår egen strategi; människorna, kunskapen och kompetensen samt ett starkt partnerskap mellan de olika aktörerna styr landskapets verksamhet under programperioden 2014-2020 både på landsbygden och i tätorterna.

6. Inte längre begäran om utlåtanden på en tid, tack!

För en vecka sedan uppnåddes sämja med att ordna social- och hälsovårdsservicen mellan oppositions- och regeringspartierna. Enligt det ansvarar fem storkommungrupper för hälsovårdstjänsterna. I Sydvästra och Västra Finland ska det bildas en Västkustens samkommun bestående av 62 kommuner. Den nya servicesamkommunen byggs upp utifrån tre sjukvårdsdistrikt som dras in.

Utredningarna om kommunstrukturen och samarbetsområdena, social- och hälsovårds- och statsandelsutlåtandena samt utlåtanden om strategier och ändringar i förvaltningen har de senaste åren sysselsatt kommunernas tjänstemannaledning. Kommunerna har måttet rågat av utredningar och utlåtanden. Nu är det dags att övergå från att svara till utlåtanden till att skapa nytt.

Västkustens samkommun är kommunernas organisation. När den nya Västkustens samkommun för ERVA-området bildas, kommer basen för förvaltningen att vara området för kommunalvalets resultat. Det största partiet är Saml. 21,8 %, följande SDP 20,9 %, det tredje centern 14,6 %, det fjärde SFP 11,7 % och det femte Sannf. 10,6 %.

7. Turku Baltic Sea Days

Anmälan till evenemanget Turku Baltic Sea Days har öppnats på adressen <http://www.bsr2014.eu/>

Till evenemanget Turku Baltic Sea Days som ordnas den första veckan i juni 2014 väntas över tusen deltagare från de olika östersjöländerna. I staden ordnas stora sjö-, närings- och kulturevenemang såväl för östersjöregionens experter och beslutsfattare som representanter för näringslivet och medborgarorganisationerna.

Deltagandet i tillställningarna i Logomo är gratis och anmälan har öppnats på adressen <http://www.bsr2014.eu/>

Egentliga Finlands förbund är med i evenemanget. Förbundets Central Baltic -program ordnas i Logomo måndagen 2.6. På samma plats hålls debatten "Regions and cities as LOGOMO-tives for regional cooperation, arrangerad av förbundet. Dessutom tar förbundet emot en delegation från nordöstra Ryssland som gäster, och med dem studerar

man mer ingående möjligheterna till samarbete speciellt inom näringslivet. Förbundet är också med i Logomos Networking Village och står värd för flera back-to-back-möten kring Östersjö-temat under veckan.